

hvor Taler er om Undervisning, men at der dog ogsaa kan gives en anden Maade at undervise paa, som i Modsetning til den theoretiske, den doctrinaire, kan kaldes praktisk og mere populair. Den ærede Taler kom til at nævne, hvorledes en doctrinair Undervisning skulde foregaae, og jeg skrev da Ordene ned. Han sagde: Den skal blandt Andet gaae ud paa at gjøre Sagen fuldstændig klar for de Studerende; men naar Taler er om at gjøre en Sag fuldstændig klar for de Studerende, saa vilde jeg ansee det for at være overordentlig godt, om det, det skal gjøres fuldstændig klart for dem, tillige var Noget, som de efter deres Stilling havde en virkelig Nytte af og Brug for i Livet; men at der virkelig kan gives en Undervisning, hvor det ikke kan lykkes en doctrinair Lærer at gjøre Noget fuldstændig klart for dem, er netop Noget, vi have hørt Klager over fra vort Universitet. Der har netop været en Lærer, med Hensyn til hvis Opgaver der udtryffeligt blev klaget over, at han ikke kunde gjøre dem fuldstændig klare for sine Lærlinge. Der er ved Prøverne blevet opstillet Spørgsmaal, om hvilke der udtryffeligt blev sagt, at de ikke kunde blive fuldstændig klare for Eleverne. Saaledes seer man, at der ved Universitetet virkelig kan gives, hvad det ærede Medlem saa rigtig beteguede, en doctrinair Undervisning. Den ærede Taler gjorde opmærksom paa, at jeg var i Modsigelse med mig selv, naar jeg meente, at Universitetet skulde have sørget for Landbohøjskolen, dengang den blev oprettet, med andre Ord, at det skulde have betalt den, og naar jeg saa forlanger en praktisk Undervisning med et Landbrug, saa henviser han os til det, som jeg engang har gjort opmærksom paa, doctrinairt anlagte Kongens Nytorv og siger, at der skulle vi grave; men Modsigelsen bliver paa det ærede Medlems Side. Jeg har nemlig sagt, at hvis vi skulde have havt en Anstalt som den nuværende Landbohøjskole, der er theoretisk anlagt, saa burde Universitetet virkelig selv af sine store Midler, for at følge med Tiden, have anlagt den, men den Anstalt, som vi kunde have ønsket, og som kunde gaae ud paa at opbylde Landbruget her i Danmark, kunde ganske vist

ikke have lagt der og burde ikke have lagt der, hvor den nu er. (En Stemme: det hedder „ligget“.) Saa det er en doctrinair Ubehøvelighed, men jeg tæller ovenordentlig meget for den Undervisning, som bliver given mig idag ved denne Leilighed. Man kan tale feil, men det er meget værre at handle feil, men det ene er nu doctrinairt, det andet er praktisk. Jeg meente nemlig, at den Anstalt, som nu er kommen til at ligge her udenfor Byen, med Hensyn til dens hele theoretiske Udvikling, de Lærefag, der ere oprettede, burde have været indlemmet i Universitetet. Noget Saadant fleer paa andre Steder; det er f. Ex. netop ganske mlylig fleet i Frankrig, hvor der hadde været oprettet en saadan særskilt Anstalt, men hvor den senere, saavidt jeg veed, er bleven gjenforenet med Universitetet. — Naar man nu seer hen til, hvad der dog her ligger for, nemlig det, at vi have en Anstalt, hvor der gives Undervisning for unge Mennecker, der ikke skulle tage en Examen eller aflægge en Prøve, men gaae ud i Livet for der at gaae deres Fædreland og sig selv i den Stilling, hvori de indtræde, og man saa siger, at den toaarige Undervisning, der gives ude paa Landbohøjskolen, ikke tillige kan være praktisk, saa vil jeg gjøre opmærksom paa, hvorledes Sagen stiller sig for Diebstiftet. Naar et ungt Menneske har gaaet paa Landbohøjskolen og der aflagt de Prøver, som den nuværende Lærerbesætning ved Landbohøjskolen forlanger efter at have meddeelt de unge den Dannelselse, som de nu ansee det for at være rigtigt at meddele dem i dette Toaar, da kan det hende, at saadanne unge Mennecker komme ud aldeles uvidende eller tildeels uvidende om det praktiske Landbrug, og Følgen er da den, at den Dannelselse, der gives paa Landbohøjskolen, istedetfor at fremme Tilliden til denne Anstalt, tværtimod svækker den. Dette bør ikke være saaledes; der bør sørjes for, at den praktiske Undervisning kan, som der blev sagt, gaae Haand i Haand med den theoretiske, og dette kan skee, saafremt ikke Anstalten fra først af var, hvad jeg kalder doctrinairt anlagt. Sagen er nemlig den, at man, som vi vide, afsætter Joll paa den Maade, at man — for at bruge et Udtryk